

1. Разматрање предмета по уставним иницијативама поднетим од стране грађана и правних лица – основни правац рада Уставног суда Украјине у савременој етапи.

Како показује 17-годишњи рад Уставног суда Украјине, његов правни статус омогућава да се ефикасно штити Устав као Основни закон државе, да се штити стабилност уставног правног поретка, као и слободе и права човека и грађанина, гарантовани на уставном нивоу.

Питања која се постављају пред Уставним судом Украјине и проблеми са којима се он суочава у свом функционисању, указују на то да они представљају одраз реалија у којима живи украјинско друштво.

Са аспекта откривања те узајамне повезаности, ја ћу се управо и потрудити да излажем свој реферат на тему „Актуелна питања функционисања Уставног суда Украјине у савременој етапи“.

Пре свега, желим да се дотакнем једног питања које је важно и актуелно за све органе уставне јурисдикције – обезбеђења приступа како физичких, тако и правних лица тим органима, ради остваривања заштите својих права и слобода. Током последњих неколико година, решавање предмета по уставним иницијативама поднетим од стране грађана и правних лица представља основни правац рада Уставног суда Украјине. Као пример, наводимо да је ове године више од 70% његових одлука донето по иницијативама поднетим од физичких и правних лица.

Ова чињеница је условљена низом разлога, међу којима је главни – релативна политичка стабилност у нашој земљи, која доприноси значајном смањењу уставних иницијатива поднетих од стране субјеката са овлашћењима власти у вези разрешења спорова надлежности међу њима, а такође просветитељски рад којег широко спроводи Уставни суд Украјине ради остваривања права физичких и правних лица на уставну иницијативу у вези тумачења Устава и закона Украјине.

У складу са законодавством Украјине, уставна иницијатива представља процесуални инструмент иницирања уставног поступка од стране физичких и правних лица. Правни основи такве иницијативе су фиксирани у Закону Украјине „О Уставном суду Украјине“, према коме је уставна иницијатива – писана молба Уставном суду Украјине у вези неопходности званичног тумачења Устава Украјине и закона Украјине, са циљем да се осигурају остварење и заштита уставних права и слобода човека и грађанина, а такође права правног лица. У погледу уставне иницијативе, као уосталом и у погледу уставне жалбе, постављају се одређени захтеви, то јест постоје својеврсни филтери који дефинишу оквире по којима се уставна иницијатива прихвата за разматрање у суду. Тако, Уставни суд Украјине, према важећем законодавству, по иницијативама грађана може да даје тумачења одредби Устава и закона Украјине само онда када постоји њихова неједнака примена од стране судова или других органа власти.